

Till statsminister Stefan Löfven

Civilsamhället har på bred front och under lång tid engagerat sig för att Sverige ska få en oberoende institution för mänskliga rättigheter. Undertecknade organisationer vill nu ännu en gång betona vikten av att regeringen inrättar en institution med tillräckliga resurser i kommande budget för att på ett effektivt sätt skydda, främja och övervaka de mänskliga rättigheterna.

I januari 2020 ska Sverige granskas i FN:s universella granskning, UPR. Den dominerande frågan från omvärlden vid förra granskningen 2015 var varför Sverige inte hade upprättat en MR-institution. Som svar accepterade Sverige rekommendationen att upprätta en oberoende institution med A-status. Om mindre än fem månader är det dags för Sverige att i FN svara på frågan om detta åtagande är uppfyllt.

Vi välkomnar statsministerns utfästelse i regeringsförklaringen att en institution ska inrättas. Vi välkomnade även utredare Lise Berghs förslag till utformning av institution. Enligt vår uppfattning behöver en institution ges resurser i nivå med utredarens förslag för att effektivt kunna fullgöra sitt viktiga, breda och krävande uppdrag. Annars är risken stor att den nya myndigheten inte kommer att klassas som en MR-institution med A-status.

Genom att ratificera FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD) har Sverige ett åtagande att inrätta en nationell institution för mänskliga rättigheter. En oberoende institution för mänskliga rättigheter behövs för att stärka rättigheterna för de mest utsatta individerna i samhället. I tider av ett ökat ifrågasättande av rättsstatens principer, demokratisk kräftgång i omvärlden och främlingsfientlighet, intolerans och rasism är det viktigare än någonsin att slå vakt om de rättigheter som garanterar individens okränkbarhet, frihet och värdighet. Det behövs mer helhetstänkande och stöd för att höja kunskapsnivån hos myndigheter och andra berörda samhällsaktörer om vad de mänskliga fri- och rättigheterna innebär i praktiken.

Regeringens arbete för att stärka demokratin behöver byggas på ett värnande av de grundläggande fri- och rättigheterna. I ett sådant arbete spelar en nationell människorättsinstitution i linje med FN:s principer en central roll.

Inom ramen för utrikespolitik och utvecklingsamarbete tar Sverige stort ansvar för att stärka arbetet med mänskliga rättigheter i andra länder. Det är därför av stor vikt att Sverige har en hög ambition i människorättsarbetet även nationellt, också i fråga om en nationell institution och dess etablering, mandat och resurser. I ett internationellt sammanhang där även traditionellt sett likasinnade länder ifrågasätter begreppet

mänskliga rättigheter, är det viktigt att Sverige visar att mänskliga rättigheter prioriteras av regeringen, inte nedprioriteras.

Vi förväntar oss att regeringen avsätter nödvändiga medel i budgetpropositionen samt därutöver verkar för att människorättsinstitutionen får ett grundlagsskydd.

Med vänliga hälsningar

Amnesty International Sverige, Anna Lindenfors, Generalsekreterare

Civil Rights Defenders, Anders L Pettersson, Executive Director

Fonden för mänskliga rättigheter, Ulrika Strand, Generalsekreterare

Funktionsrätt, Elisabeth Wallenius, Ordförande

Human Rights Watch, Måns Molander, Sverigechef

Independent Living Institute, Jamie Bolling, Director

Lika Unika, Mia Modig, Ordförande

RFSU, Anna-Karin Johansson, Generalsekreterare

Riksförbundet FUB, Harald Strand, Ordförande

Riksförbundet Roma International, Rosita Johansson, Ordförande

Riksförbundet Roma Institutet, Allan Schwartz, Ordförande

Raoul Wallenberg Institute, Rolf Ring, Director

Svenska avd. av Internationella Juristkommissionen, Stellan Gärde, Ordförande

Svenska FN-förbundet, Annelie Börjesson, Ordförande

Teskedsorden, Lovisa Fhager Havdelin

Kopia till:

Utrikesminister Ann Linde

Jämställdhetsminister samt minister med ansvar för arbetet mot diskriminering och segregation Åsa Lindhagen